

Током последње деценије, у српској јавности је створена једна потпуно ненормална ситуација која би се могла описати формулом ЕУ – или смрт! Другим речима, ствара се утисак да, ако нема Европске уније и српског чланства у њој, Србија пропада, што је и чињенично бесмислено и психолошки штетно, јер се на тај начин, на једној страни, само подстичу нереална очекивања од Уније, а са друге стране, спречава рад на проналажењу реалних алтернатива у случају да се из било ког разлога прича о ЕУ изјалови. Таквој Евро-фами највише је, наравно, допринела актуелна власт која је од Уније, чланства и ЕУ-кандидатуре направила својеврсни религијски култ, али су дословно све владе након 5. октобра, укључујући и ону Коштуничину, учествовале у тој мазохистичкој работи. Али је последњих година српска медијска и политичка еуфорија у вези са Унијом попримила размере праве хистерије.

У политици, као и у животу, један нонсенс за собом повлачи други, па се тако на мантру о Европи без алтернативе последично надовезује скандалозно лицитирање око тога да ли нам је важније Косово или чланство у ЕУ. Непристојно је уопште расправљати о дилеми „Европа или Косово“. Замислите да је неко у Хрватској поставио питање Превлака или ЕУ! Једна Превлака, не Книн, не Вуковар или Крајина. Не 15 одсто територије, не историјско и симболичко средиште државе и народа, што Косово јесте за Србију и Србе, него једна обична гомила камења на уласку у Боку Которску! Наравно да нико у тамошњој јавности не би дозволио да се такве ствари доводе у питање, док овде председник некако с муком и са великим закашњењем промуца да ће, ако се баш буде тражило да експлицитно призна Косово, Србија ипак рећи „не“ Европи – и још се онда многи назови-српски медији и политички актери скандализују над том „оштором“ и „радикалном“ изјавом.

Чак и ако се узме да ЕУ јесте спољнополитички приоритет – мада је то, по мом мишљењу, ствар коју би најхитније требало преиспитати – то се ни у ком случају не може и не сме поредити са нечим што је ствар поштовања Устава, очувања националног достојанства и државног суверенитета. „Али, забога, шта је алтернатива?“ – чује се повремено од стране искрено или хињено забринутих еврољубаца. Има ли живота и будућности изван ЕУ и шта ће с нама бити ако нам Унија пред носом залупи своје рајске двери? А одговор је ту, једноставан и управо зато што је тако близу слабо видљив очима

заслепљеним од ЕУ-пропаганде. Алтернатива Унији јесте управо оно чиме нас њени заговорници највише плаше, а то је да будемо, како они кажу, „острво унутар ЕУ окружења“. То је заправо далеко најповољнија опција, јер би такав положај Србију учинио врло привлачном за улагања, а истовремено је ослободио стега и притисака којима је сада изложена. Са једне стране, имали бисмо „безбедно окружење“ (тешко је поверовати да би нас баш напали само зато што не желимо у њихово чланство), а истовремено бисмо и били ослобођени бројних административних препрека, глупих закона, бесмислених норми и ограничења који важе у Унији.

Да закључимо. За Србију је много боља позиција да буде „привилеговани партнер“, односно стабилан „први сусед“ ЕУ, него нека далека и безначајна периферија, што јој неминовно следује када, односно, ако једног дана постане чланица. Друга је ствар то што већ сада зарад чланства у Унији Србија повлачи потезе који би дугорочно могли да је коштају, као што је лоше испреговаран ССП, који би у првој прилици требало ревидирати, мада је то сада компликована ствар. Неки елементи тог споразума би морали хитно да се преиспитају, почев од продаје земљишта странцима, па до неограниченог отварања тржишта за робу из Уније. Уосталом, тржиште и јесте оно што ЕУ у суштини овде највише занима. Ако им се препусти тржиште, онда им је дато практично све што им треба, а да заузврат домаћа привреда није добила ништа сем начелне могућности за извоз под равноправним условима у ЕУ, што је празна привилегија од које девастирана српска привреда има мало користи.

И да не буде неспоразума, није овде реч о заговарању никаквог „сукоба са Унијом“, већ о чињеници да Србија у овом тренутку нема ни политички нити економски интерес да срља у ЕУ. Тачније, да чека пред вратима, при чему јој се непрекидно додају нови и нови услови. Најпре је то годинама био Хаг, а сада Хаг више нико и не помиње. Сада је централни захтев Косово, односно мирење са његовом независношћу, а сутра можемо да очекујемо да ће то бити одустајање од РС и српских интереса у Црној Гори, Санџак или Војводина. Постављајући чланство у ЕУ као апсолутни политички приоритет, Србија просто мами и оне моћније и оне мање моћне чланице 27-орице да нас напрестано условљавају и уцењују, као што се тренутно дешава и пре него што смо кренули тим „европским путем“.

Тек када се ослободимо менталне и политичке паукове мреже коју представља флоскула „Европа без алтернативе“, открићемо не само да политика безостатне оријентисаности на ЕУ има алтернативу, него и да, заправо, када се трезвено погледа, ова и оваква ЕУ, за Србију данас уопште није никаква алтернатива.